

Vědění vhledu (*vipassanā-ñāṇa*)

Shrnutí standardního závěrečného přednesu „Pokrok Praxe Dhammy“

Āyukusala Thera

Pokrok praxe Dhammy se týká tří oblastí:

1. Rozvoj vědění o moudrosti (*ñāṇa, paññā*)
2. Rozvoj meditační dovednosti (*jhāna-kosalla*)
3. Rozvoj zvládnání každodenního života (*kusala-ājīva*)

Tyto tři oblasti zvládnání života (*āyu-kusala*) odpovídají tradičnímu dělení tréninku Dhammy, které má opačné pořadí:

1. Trénink jednání (*sīla-sikkhā*)
2. Trénink mysli (*čitta-sikkhā*)
3. Trénink moudrostin (*paññā-sikkhā*)

Student Dhammy, mnich i mniška, jakož i laický žák je prakticky veden učitelem v posloupnosti *sīla-samādhī-paññā*. Na tuto posloupnost se vztahuje i pořadí „Sedmi stupňů vyčištění“ (*satta-visuddhī*), které jsou kanonickou maticí.

Tato matice „Vyčištění“ (*satta-visuddhī*) má v konkrétní praxi zvládnání života (*āyu-kusala*) výsledky, které jsou obsaženy v následujících osmnácti stupních vědění vhledu (*vipassanā-ñāṇa*):

I. Vyčištění jednání (*sīla-visuddhī*)

Stručně o metodě vhledu

II. Vyčištění mysli (*čitta-visuddhī*)

III. Vyčištění názoru (*diṭṭhī-visuddhī*)

1. Analytické poznání mysli a těla (*nāma-rūpa-paričcheda-ñāṇa*)

IV. Vyčištění překonáním pochybností (*kaṅkhā-vitarāṇa-visuddhī*)

2. Poznání rozeznáním podmíněnosti (*paččaja-pariggaha-ñāṇa*)
3. Poznání porozuměním (*sammasana-ñāṇa*)
4. Poznání vzniku a zániku (*udajabbaja-ñāṇa*), úvodní stupeň

Deset poruch vhledu (*vipassanūpakkilesa*)

V. Vyčištění poznáním a zřením, co je a co není stezka

(*maggāmagga-ñāṇadassana-visuddhī*)

VI. Vyčištění poznáním a zřením postupu praxe (*paṭipadā-ñāṇadassana-visuddhī*)

(včetně konečného stupně poznání vzniku a zániku)

5. Poznání rozplynutí (*bhaṅga-ñāṇa*)
6. Vědomí hrůzypnosti (*bhajanupaṭṭhāna-ñāṇa*)
7. Poznání bídy (*ādīnava-ñāṇa*)
8. Poznání zhnusení (*nibbidā-ñāṇa*)
9. Poznání touhy po osvobození (*muñčitu-kamjatā-ñāṇa*)
10. Poznání znovu-sledování (*paṭisaṅkhānupassana-ñāṇa*)
11. Poznání vyrovnanosti ve vztahu k formacím (*saṅkhārupekkhā-ñāṇa*)
12. Vhled vedoucí k vynoření (*vuṭṭhānagāminī-vipassanā-ñāṇa*)
13. Poznání přizpůsobení (*anuloma-ñāṇa*)
14. Zralé poznání (*gotrabhū-ñāṇa*)

VII. Vyčištění poznáním a zřením (*ñāṇadassana-visuddhī*)

15. Poznání stezky (*magga-ñāṇa*)
16. Poznání plodu (*phala-ñāṇa*)
17. Poznání reflektování (*paččavekkhāna-ñāṇa*)
18. Dosažení plodu (*phalasaṃpatti*)